

Notat marts 2026

Rundspørge blandt skolebestyrelsesformænd om behov for indsatser i skolen, og hvem der skal prioritere disse indsatser

Rundspørgen er lavet af Skole og Forældre i samarbejde med TV2-Regionerne.

Resumé

Skolebestyrelsesformændene peger på, at folkeskolens største udfordringer er utilstrækkelig økonomi, problemer med inklusion samt stigende mistrivsel blandt elever. Økonomien fremhæves som en gennemgående faktor, der påvirker mulighederne for at skabe gode læringsmiljøer og give tilstrækkelig støtte til alle elever.

Et flertal mener, at skolerne selv bør have ansvaret for at prioritere indsatserne, da behov og udfordringer varierer lokalt. Skolerne vurderes at have den bedste indsigt i, hvad der virker for deres elever, mens politikerne i højere grad bør sikre de overordnede rammer og finansiering. Samtidig peger flere på behovet for en balance, hvor der er fælles nationale rammer og en vis ensartet kvalitet, men med plads til lokale løsninger.

Samlet set understreger undersøgelsen betydningen af både tilstrækkelige økonomiske ressourcer og større lokal handlefrihed i folkeskolen.

Om rundspørgen

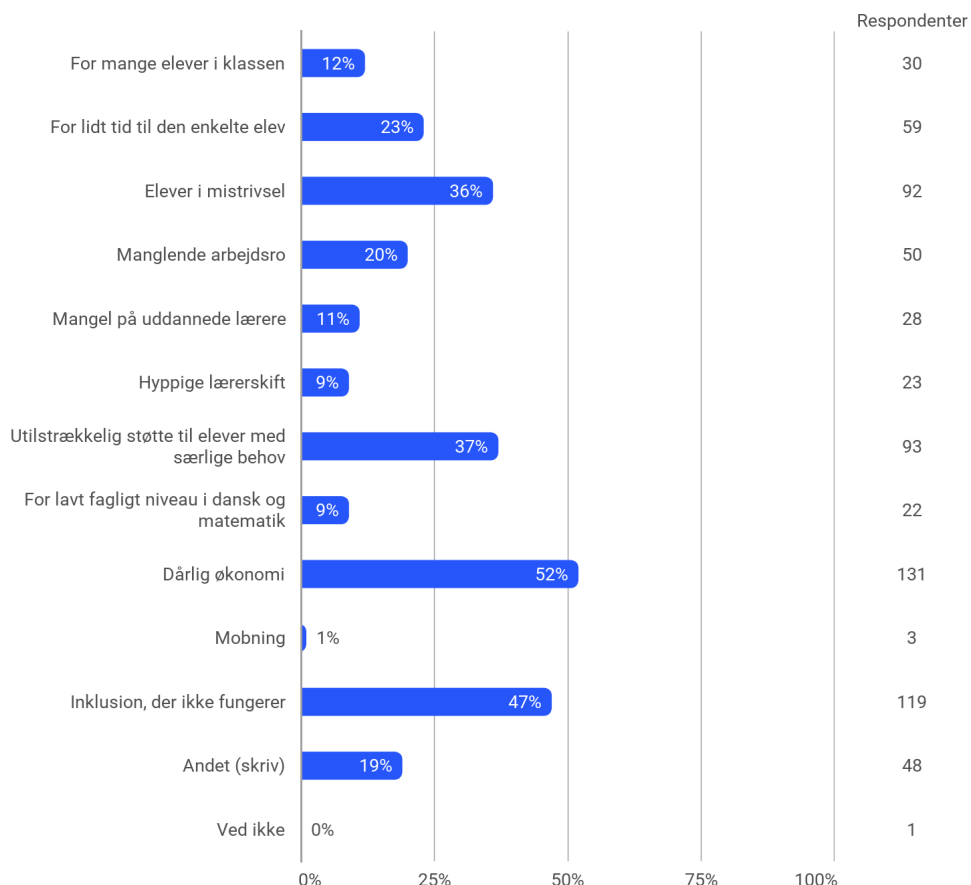
Rundspørgen er foretaget i perioden 6. – 13. marts 2026. De inviterede til undersøgelsen er formænd for skolebestyrelsen ved de 873 skoler, der er medlem af Skole og Forældre – 78 procent af alle landets 1117 folkeskoler (Kommunale Nøgletal, 2025). I alt 252 skolebestyrelsesformænd – 23 procent af landets skolebestyrelsesformænd – har svaret på spørgsmålene. Det betyder, at der er en usikkerhed i procentsatserne på op til omtrent 5,5 procentpoint, hvis vi sætter konfidensniveauet på 95%, og hvis vi forudsætter, at de 23 procent, der har svaret, er et tilfældigt udsnit af alle landets skolebestyrelsesformænd.

Eventuelle spørgsmål til undersøgelsen kan rettes til pe@skole-foraeldre.dk

Spørgsmål 1

Hvad mener du som skolebestyrelsesformand er den største udfordring i folkeskolen i dag? Vælg de tre udfordringer, du mener er de største

Ifølge skolebestyrelsesformændene er den største udfordring "Dårlig økonomi" (52%), dernæst "Inklusion, der ikke fungerer" (47%). Udfordringen med inklusion kan formentlig også ses gengivet i de næste to emner i rangfølgen, som er "Utilstrækkelig støtte til elever med særlige behov" (37%) og "Elever i mistrivsel" (36%).

De, der har markeret "andet", har i uddybende fritekstbesvarelser blandt andet nævnt manglende ressourcer og tid, stigende kompleksitet i elevgruppen, stor brug af vikarer, udfordringer med skole-hjem-samarbejdet samt utilstrækkelige fysiske rammer.

Alle respondenter har haft mulighed for at uddybe deres besvarelse i fritekst. I fritekstbesvarelserne uddyber mange konsekvenserne ved den dårlige økonomi på skolerne. Flere påpeger at økonomien netop har stor indflydelse på en stor del af de listede svarmuligheder. Når man som skole må operere under en for

stram økonomi, resulterer det i følge respondenterne bl.a. i øget mistrivsel, et udfordret læringsmiljø, ringe arbejdsvilkår og for lidt tid til den enkelte elev.

- *"Den dårlige økonomi er det altoverskyggende problem i folkeskolen. Der er brug for flere to-lærertimer, og at lærerne har ordentlige arbejdsvilkår. Begge dele presses af økonomien."*
- *"Folkeskolen kunne komme langt under eksisterende rammer, hvis der blev tilført mere økonomi! Elever presses ud i mistrivsel af forskellige årsager – skolen skal have rum til, at det ikke er i skolen den mistrivsel starter. De fagprofessionelle skal have tiden til at indgå i dialog med forældre mv."*
- *"Økonomisk kører vi på pumperne. Engang handlede det om, hvad vi bedst kunne undvære. Så handlede det om, hvad vi kunne tillade os at skære væk inden for lovens grænser. Men nu er vi nede på at tolke lovgivningen kreativt eller krybe under radaren, mens vi prøver at få hverdagen til at hænge sammen."*
- *"Der er flere elever der mistrives, flere elever der er skolevægrenede og for lidt økonomi til at understøtte det der er behov for."*

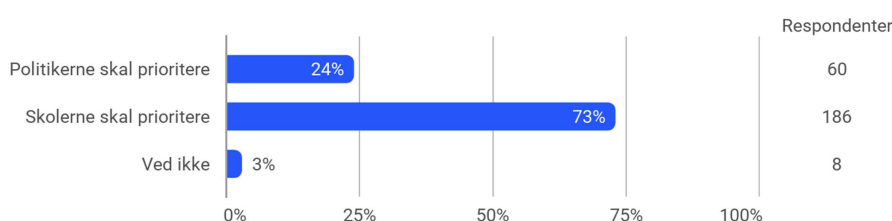
Særligt bekymringer for- og udfordringer med inklusion fylder meget i fritekstbesvarelsene. Inklusionen kommenteres af flere som principielt positivt, men i praksis som forfejlet og underfinansieret med alvorlige konsekvenser for både elever med og uden inklusionsvaskeligheder samt skolens personale. Ligesom med økonomien, påpeger flere at de utilstrækkelige ressourcer på inklusionsområdet spreder sig til andre områder såsom den sociale og faglige trivsel.

- *"Der er en målsætning om, at Folkeskolen har plads til alle. Elever med særlige behov skal inkluderes i alment skolen, men de nødvendige ressourcer og hurtig visitation samt kommunal støtte følger ikke med virkeligheden ude på skolerne. Elever lander mellem to stole, mens skolen prøver at løse en opgave, den ikke er rustet til, og mens kommunen prøver at holde eleven i alment skolen med velmenende men utilstrækkelige anbefalinger til skolen. Dette går ud over trivsel og faglighed hos de elever; men også resten af klassen. Der skaber ringe i vandet, som påvirker trivselsmålinger, faglige resultater og et personale, som står i situationer hvor de skal træffe et urimeligt valg mellem at støtte den pågældende elev eller undervise resten af klassen."*
- *"Helt grundlæggende mangler der ressourcer til at sætte tidligt ind med forebyggende indsatser, og når problemerne begynder at vise sig, er der ikke tid og penge til at agere proaktivt."*

- "Skolen jeg er formand for, er kommunens specialskole. Vi står desværre med konsekvenserne af fejlslagen inklusion, og modtager børn med voldsomme belastningsreaktioner, langvarigt skolefravær etc., som vi skal samle op på. Det handler ikke om at skabe en folkeskole, der kan rumme børn med særlige behov. Det handler om at det enkelte barn skal være på en skole, som barnet kan rumme."
- "En forfejlet inklusion har medført et alvorligt fald i kvaliteten i skolerne. Elever med udfordringer bliver efterladt på perronen og i svære tilfælde forstyrres undervisningen af elever, som har ville have stor gavn af specialtilbud fremfor inklusion. Det er hverken i den enkelte elev eller klassen som helheds interesse."
- "Vi mangler de ressourcer der skal til for at vi kan lave gode rammer for inklusion, til glæde for både de elever, der har brug for særlig støtte, og for de elever, der ikke har. Vi mangler både de fysiske rammer, personale og midler til at give det eksisterende personale det nødvendige kompetenceløft, og vi bliver bedt om at inkludere før disse ting er på plads - det giver meget svære vilkår for succes med opgaven."

Spørgsmål 2

Er det vigtigt, at Folketingets politikere både finansierer og prioriterer en indsats mod udfordringer på skoleområdet, eller skal de blot sørge for, at der er den nødvendige økonomi, så de enkelte skoler selv kan prioritere?

73 procent af skolebestyrelsesformændende i rundspørgen svarer, at det bør være skolerne selv, der prioriterer, hvilke indsatser, der er brug for på den enkelte skole og ikke Folketingets politikere. 24 procent svarer, at folketingspolitikkerne bør stå for både finansiering og prioritering af udfordringer på skoleområdet.

I fritekstbesvarelser uddyber mange af skolebestyrelsesformændende vigtigheden af at skolerne bliver sat fri til at kunne prioritere, hvilke udfordringer,

som kræver en særlig indsats på netop deres skole. Et gennemgående tema er, at skolerne selv – med deres faglige indsigt og erfaring – ved bedst, hvad der virker for netop deres elever. Derfor bør skolerne have frihed til at træffe beslutninger lokalt og politikernes rolle bliver i den sammenhæng at skabe stabile rammer og sikre finansiering, men uden at begrænse det lokale handlerum.

- *"Den enkelte skole kender bedst selv de lokale udfordringer, og ved hvordan de bedst løses. Med de rette ressourcer vil de bedre kunne tage fat om det, end hvis der kommer et overordnet politisk udspil, hvor der ikke er albuenum til lokale hensyn og erfaringer."*
- *"Jeg tror, tidspunktet er inde til, at politikerne både sikrer den nødvendige finansiering og samtidig viser tillid til de enkelte skoler. Skolerne og skolebestyrelserne kender deres elever og lokale udfordringer bedst, og de skal have frihed til selv at prioritere, hvordan den bedste skole skabes – både fagligt, socialt og organisatorisk."*
- *"Jeg mener, at det er afgørende, at skolerne får et solidt og forudsigeligt budget, men at det samtidig er den enkelte skole, der bedst kan vurdere, hvilke indsatser der bør prioriteres. Udfordringerne på skoleområdet varierer fra sted til sted, og derfor giver det mest mening, at beslutningerne træffes dér, hvor man kender eleverne, behovene og den lokale kontekst. På vores skole går børn fra mange forskellige baggrunde, og derfor er det helt centralt, at alle børn mødes dér, hvor de er – både fagligt og socialt. Det kræver fleksibilitet og mulighed for at tilpasse indsatsen lokalt. Når skolerne får frihed til at prioritere ressourcerne, kan de bedre sikre, at alle elever får den støtte, de har brug for, uanset deres forudsætninger. Derfor bør den politiske opgave være at sikre et tilstrækkeligt budget og gode rammer, mens det pædagogiske og organisatoriske ansvar bør ligge hos skolerne selv. Det giver de bedste forudsætninger for at løse de konkrete udfordringer og skabe et læringsmiljø, der favner alle børn."*

Blandt flere af skolebestyrelsesformændende udtrykkes der ønske om, at der fra politisk side bliver udstedt nogle overordnede rammer, for at sikre en samlet national retning for folkeskolen, og en ensretning i den kvalitet folkeskolen kan tilbyde elever landet over. Hvordan disse rammer konkret skal udfyldes, er der dog overvejende enighed om skal være op til skolen selv.

- *"Den bedste løsning er, at der er en fælles prioritering, hvor politikere og forvaltning udstikker et overordnet mål og overlader den konkrete udmøntning til skolerne i respekt for deres forskellighed. Men vi oplever, at både politikere og forvaltning går meget langt ned i detaljen efter*

devisen "one size fits all", og at der stort set ikke efterlades noget rum til, at den enkelte skole kan justere i forhold til eget behov."

- "Det skal nok være en balance mellem de to. Der kan sagtens sættes ind med politiske piloteringer, men der skal også være mulighed for, at skolerne kan vælge de rigtige indsatser for deres skole. Alle skoler, eller bare alle årgange, eller klasser har ikke samme udfordringer, børn og de lærere/pædagoger, der arbejder med dem, er forskellige, og derfor kan der ikke være en "one size fits all"-model. Der skal være rammen til at gøre det der virker ude på skolerne og et fællesskab skolerne imellem, så de kan inspirere hinanden. Det vil nok virke langt bedre end, at dem, der ikke har deres hverdagsliv på en skole, bare bestemmer det, der på papiret ser rigtig ud. Dog mener jeg stadig, at folkeskolen som grundidé er samfundets ansvar, og derved er det også relevant, at politikerne sætter nogle rammer og ensretter til en vis grad - da tilbuddet selvfølgelig skal have en rimelig ensartet kvalitet."
- "Man skal kunne regne med, hvad man får i folkeskolen, så der skal være en tydelig ramme, men der er nødt til at være lokale løsninger og inddragelse for at få det til at fungerer i praksis"
- "Det er meget varierende fra klasse til klasse, hvad der er brug for. Politikerne må gerne sætte de overordnede rammer, men løsningen skal skolen selv finde på. Så hellere en pose penge som kan bruges, hvor det er nødvendigt i stedet for øremærkning til klasser med 14 elever."

Nogle bestyrelsesformænd fremhæver desuden vigtigheden af, at finansieringen tildeles direkte til skolerne sådan, at man sikrer sig, at pengene ikke havner andetsteds i kommunen.

- "Politikernes opgave er at sørge for, at der er økonomi til, at skolerne kan udføre deres arbejde bedst muligt. Vigtigt at de penge der kommer ud til skolerne, ikke stranded hos kommunens fælles kasse, men rent faktisk kommer ud og arbejder hos skolerne, hos det pædagogiske personale og ikke mindst: hos vores børn."
- "Jeg tror der skal sættes ind nationalt med en plan der gælder alle kommuner, ellers bruges pengene ikke på det rigtige i alle kommuner."